

Leerkracht zijn is een prachtig beroep. Maar het vak is ook complex en vraagt veel. Samenwerking, professionele ruimte en reflectie zijn begrippen die in al die complexiteit helpen om het vak goed vol te houden.

BOEKRECENSIE DE LERAAR ALS PROFESSIONAL

DE PROFESSIONELE IDENTITEIT VAN DE LERAAR

Het boek 'De leraar als professional, van samenwerken naar samen leren' van Jolijn van de Hoef is geschreven als uitnodiging om stil te staan bij wat het betekent om leraar te zijn in deze tijd. Stilstaan bij wie je bent, kun je doen als leraar, als individu. En ook als lid van een team in een school, met een brede maatschappelijke opdracht. Denk je wel eens na over vragen als: Wie ben ik als leraar, en hoe blijf ik in ontwikkeling? En: Hoe werk ik samen met mijn collega's aan goed onderwijs voor onze leerlingen en houd ik er plezier in?

In elk klaslokaal, in elke groep, wordt geleerd en vinden dagelijkse ontmoetingen plaats. Elk mens brengt in elke ontmoeting zichzelf mee, met zijn of haar overtuigingen, waarden en wijze van kijken naar de wereld. Die overtuigingen en waarden beïnvloeden - bewust of onbewust - je handelen, denken en reageren. Ze spelen een belangrijke rol in het denken over vragen zoals hierboven genoemd. Het zijn vragen die laten zien dat leraar niet slechts een functietitel of een set van competenties is, maar juist gaat over de vakmensen. Over iemand die elk moment keuzes maakt in het contact met leerlingen, ouders, collega's en de schoolleiding. Als leraar ben je in alles

wat je doet betekenisgever. Je persoonlijke bron ligt daaraan ten grondslag en voedt je professionele identiteit.

Volgens Manon Ruijters (2015) kent professionele identiteit vier samenhangende componenten: waarden, vaardigheden, zingeving en sociale context. Ofwel: wat je belangrijk vindt, waar je goed in bent, hoe je betekenis geeft aan je werk en hoe je jezelf ziet in relatie tot anderen. In die samenhang ontwikkelt zich jouw professionele zelfbeeld. Luister eens naar je

WIE BEN IK ALS LERAAR?

eigen verhaal als je vertelt over wie je bent in je werk. Dit verhaal is nooit af. Het ontwikkelt zich verder door ervaringen, reflecties en ontmoetingen. Maar ook in het niet-weten, in het vermijden of aangaan van conflicten, in het vermijden of aangaan van relaties. Gebruik maken van 'niet-weten' biedt ruimte. Bij het lezen van het boek zul je merken dat er geen kant en klaar antwoord is op je vragen, maar dat het ruimte laat voor echte ontwikkeling, voor nieuwe perspectieven en voor het professionele gesprek.

Het boek is ingedeeld in hoofdstukken die steeds een laag van professioneel leraarschap verkennen. De vele verhalen en voorbeelden laten de veelkleurigheid van het vak van leraar zien. Elk hoofdstuk eindigt met praktische opdrachten. Een van de hoofdstukken gaat over leiderschap. Als de schoolleider leraren vertrouwen geeft en hun professionele kracht waardeert, kunnen zij hun professioneel leraarschap inzetten, benutten en verder ontwikkelen. Schoolleiders bieden daartoe professionele ruimte, richting en rugdekking. Richting biedt focus, ruimte stimuleert eigenaarschap, en rugdekking geeft vertrouwen om risico's te nemen en initiatieven te durven oppakken. Leraarschap vraagt moed van leraren en schoolleiderschap vraagt moed van schoolleiders. Door als team in gesprek te gaan over betekenisvol werk draagt ieder bij aan goed onderwijs voor alle leerlingen. Gezamenlijk als team het boek lezen en de suggesties voor opdrachten die bij de hoofdstukken worden aangereikt, kunnen bijdragen aan het goede gesprek. BSM

De leraar als professional.
Van samenwerken naar
samen leren (2025)
Jolijn van de Hoef
Uitgeverij Room4it.nl